සන්න සහිත

අසංඛෙය්‍ය චක්‍රය

Asankheyya Chakraya.

සන්න සහිත

අසඞ්ඛෙය්‍ය චක්‍රය.

පණිවා සැණ, මාරදූඩය, අභිධානපප දීපිකා අබොලිපි
අකාරාදි කොෂය, අභිධර්මාර්ථ සංග්‍රහ පදාර්ථ සන්නය
පියුම් මල් අකාරාදි කොෂ සන්නය; යන මේ
පොත් කතෘගුන වනවාස විද්‍යාලයාධි පති
ගෞරවනීයවූ
රතන ස්ථවිර ස්වාමිපාදයන්වහන්සේ
විසින් සංග්‍රහිතයි.

දත්ඕවිට කඩේ

වී. කේ. හර්මානිස්

ප්‍රධාන ගිහි ශිෂ්‍ය සබගමය විසින්
ප්‍රසිද්ධ කරවන ලදී.

ශ්‍රීලඞ්කොදය යන්ත්‍රාලයේ මුද්‍රිතයි.

ශ්‍රී. බු: ව: 2454
ක්‍රි. ව. 1910

විඥප්තිය.

දශලක්ෂ අසංඛ්‍යෙය නම්වූ සංඛ්‍යා ශබ්දය අවසන් කොට (පාළ්‍යාගත ක්‍රමයෙන්) අංක 147 කින් යුත් ගණන් ලියන කියන ක්‍රමය මේ කුඩා පොතෙන් උගන්වනු ලැබේ. ඉන් මතු අර්ථයක් නූපන් හෙයින් (ශතලක්ෂ අසංඛ්‍යෙයට ආදේශ වන) ශබ්දයක්ද නූපන්නේය. පරීක්ෂාහැකි යමෙක් අසංඛ්‍යෙය වරක් කොටිය ප්‍රකොටි අසංඛ්‍යෙයයයි සිතා යොදනගෙණ ගියොත් අසංඛ්‍යෙය ශබ්ද 2 ක් එක්වෙමින් අංක 281 ක්ද, 3 ක් එක්වෙමින් 421 ක්ද, 4 ක් එක්වෙමින් 561 ක්ද, 5 ක් එක්වෙමින් 701 ක්ද යනාදි ක්‍රමයෙන් නිමනැතිව පිරිපිරී යයි, මේ අඥණ කමක් බව හගවන පිණිසත් අතින් අත ලිවීමේ අපහසුව සහ ප්‍රමාදය දුරුකරණ පිණිසත් සමහර ලමයි මේ චක්‍රය ඇති බවක්වත් නොදන්නා නිසත්, (මෙන් වසයෙන්) විසතරව, මේ වනතුරු ප්‍රසිඩ නොකළ නිසත් මේ චක්‍රය මාවිසින් විසතර කොට ලියන ලද්දේය. මේ සවල්පය (නමුත්) විසතර කර අර්ථ ඉගෙණගන්නන්ගේ අවබොධයට මග සලස්වාදීම මතු නිරුක්ති ප්‍රතිසම්භිදාවේ කෙළපැමිණීමට හේතුවේවා,

මෙහි, ඒක, කෝටි, අක්ෂෞහිණී, සෞගන්ධිකාදී පද, දීර්ඝ කොට උච්චාරණය කිරීම හෙවත් ඇදලා කීමද, නැද හෙවත් හල්නොකර ලිවීමද හරිබව ලමයින්ට තේරුම්කර දියයුතුව තිබේ.

මෙවගට,

ශාසනාභිවෘද්ධිකාමිවූ

රත්න සර්වීරශෝ වම්හ.

Ratna.

මීරිගම ප්‍රදෙශයේ දන්ඕවිට අසල
වනවාස විද්‍යාලයෙදීය.
2454 බු: අව: 5=1910 සැ: 24 දිනදීය.

සන්න සහිත

අසඞ්ඛෙය්‍ය චක්‍රය.

භගවතො නමත්ථු.

උද්දෙශ අසඞ්ඛෙය්‍ය චක්‍රය.

දසදසකං සතංනාම, දසසතං සහස්සං, දසසහස්සං නහුතං, දස නහුතං ලක්ඛං, සතසහස්සන්ති'පි වුච්චති, ලක්ඛසතං කොටි, කොටි ලක්ඛසතං පකොටි, පකොටි ලක්ඛසතං කොටිප්පකොටි, එවං නහුතං, නින්නහුතං, අක්ඛොභිණී, බින්දු, අබ්බුදං, නිරබ්බුදං, අහහං, අබබං, අටටං, සොගන්ධිකං, උප්පලං, කුමුදං, පුණ්ඩරීකං, පදුමං, කථානං, මහාකථානං, අසඞ්ඛෙය්‍යන්ති'පි යථාක්කමං සතලක්ඛ ගුණං වෙදිතබ්බං.— පදාර්ථ:— දසදසකං, දසක දසය (හෙවත් දහ වරක් දහය); සතං නාම, සියය නම්වේ: දස සතං, සියය බැගින් දසයක්; සහස්සං, දහස (සහශ්‍රය) නම්; දසසහස්සං, දහ දහ දහය (හෙවත් දහසවල් දසය); නහුතං, නහුත (අයුත) යයි; දසනහුතං, නහුත දසය; ලක්ඛං, ලක්‍ෂය වෙයි; සතසහස්සං ඉතිපි, ශතසහශ්‍රය'යි ද; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ලක්ඛ සතං, ලක්‍ෂය බැගින් සියය; කොටි, කොටිය නම් වෙයි; කොටි ලක්ඛසතං, කොටිය කොටිය ලක්‍ෂසියය, පකොටි, ප්‍රකොටිය නම් වෙයි; පකොටි ලක්ඛසතං, ප්‍රකොටිය ප්‍රකොටිය සියක් ලක්‍ෂය; කොටිප්පකොටි, කොටිප්‍රකොටිය නම් වෙයි; එවං, මෙසේ; නහුතං—පෙ—අසඞ්ඛෙය්‍යං ඉති'පි, නහුතයද—පෙ—අසඞ්ඛෙය්‍යය ද'යි; යථාක්කමං, (දැක්වූ) පිළිවෙළින්; සතලක්ඛ ගුණං, කොටිවාරය (හෙවත් සියක්ලක්‍ෂයෙන් ගුණවීම); වෙදිතබ්බං, දතයුතුයි.

සන්න සහිත

නිර්දෙශ අසංඛ්‍යෙය ක්‍රමය.

		අංක ගණන.
1. එක් වරක් දසය දහ	යයි	2
දහ වරක් දසය සියය	යයි	3
සියය වරක් දසය දහස	යයි	4
දහස් වරක් දසය අයුතයයි (හෙවත් දසදහසයි)		5
අයුත වරක් දසය ලක්ෂ	යයි	6
ලක්ෂ වරක් දසය දසලක්ෂ	යයි	7
දසලක්ෂ වරක් දසය ශතලක්ෂයයි (හෙවත් කොටියයි)		8
කොටි වරක් කොටිය ප්‍රකොටි	යයි	15
ප්‍රකොටි වරක් කොටිය කොටිප්‍රකොටි	යයි	22
කොටිප්‍රකොටි වරක් කොටිය නහුත	යයි	29
නහුත වරක් කොටිය නින්නහුත	යයි	36
නින්නහුත වරක් කොටිය අක්ෂෞහිණී	යයි	43
අක්ෂෞහිණී වරක් කොටිය බින්දු	යි	50
බින්දු වරක් කොටිය අර්බුද	යයි	57
අර්බුද වරක් කොටිය නිරර්බුද	යයි	64
නිරර්බුද වරක් කොටිය අහහ	යයි	71
අහහ වරක් කොටිය අබබ	යයි	78
අබබ වරක් කොටිය අටට	යයි	85
අටට වරක් කොටිය සොගන්ධික	යයි	92
සොගන්ධික වරක් කොටිය උප්පල	යයි	99
උප්පල වරක් කොටිය කුමුද	යයි	106
කුමුද වරක් කොටිය පුණ්ඩරීක	යයි	118
පුණ්ඩරීක වරක් කොටිය පදුම	යයි	120
පදුම වරක් කොටිය කථාන	යයි	127
කථාන වරක් කොටිය මහාකථාන	යයි	134
මහාකථාන වරක් කොටිය අසංඛ්‍යෙය	යයි	141
අසංඛ්‍යෙය වරක් දශලක්ෂය, දශලක්ෂ අසංඛ්‍යෙය	යයි	147
අසංඛ්‍යෙය වරක් කොටිය (පොත්වල නැහැ)		148

අසංඛ්‍යය චක්‍රය.

ප්‍රතිනිර්දේශාසඞ්ඛ්‍යය චක්‍රය.

ඒ ඒ ගණන්වල ඉලක්කම් කීය කීය තිබියයුතුදැ'යි හැඟෙන්ට අංක යොදා ඇති. එකස්ථානයට ඉලක්කම 1 යි, දසස්ථානයට අංක 2 යි, සියස්ථානයට අංක 3 යි, යන මේ ක්‍රමය දැනගතයුතුයි. එකස්ථානයයි දසස්ථානයයි යනාදි වශයෙන් "ස්ථාන,, යනු මතු සම්බන්ධ බව සැලකිය යුතුයි

අංක ගණන.

1. එක (ස්ථාන) යයි
2. දස යයි
3. සිය යයි
4. දහස යයි
5. දසදහස යයි
6. ලක්ෂ යයි
7. දසලක්ෂ යයි
8. කෝටි යයි
9. දසකෝටි යයි
10, සියක් කෝටි යයි
11. දහස් කෝටි යයි
12. දසදහස් කෝටි යයි
13. ලක්ෂකෝටි යයි
14. දසලක්ෂ කෝටි යයි
15. ප්‍රකෝටි යයි
16. දසප්‍රකෝටි යයි
17. සියප්‍රකෝටි යයි
18. දහස්ප්‍රකෝටි යයි
19. දසදහස්ප්‍රකෝටි යයි
20. ලක්ෂප්‍රකෝටි යයි
21. දසලක්ෂප්‍රකෝටි යයි
22. කෝටිප්‍රකෝටි යයි
23. දසකෝටිප්‍රකෝටි යයි
24. සියක්කෝටිප්‍රකෝටි යයි
25. දහස්කෝටිප්‍රකෝටි යයි
26. දසදහස්කෝටිප්‍රකෝටියයි

අංක ගණන.

37. ලක්ෂකෝටිප්‍රකෝටි යයි
28. දසලක්ෂකෝටිප්‍රකෝටි යයි
29. නහුත යයි
30. දසනහුත යයි
31. සියක් නහුත යයි
32. දහස් නහුත යයි
33. දසදහස් නහුත යයි
34. ලක්ෂ නහුත යයි
35. දසලක්ෂ නහුත යයි
36, නින්නහුත යයි
37. දසනින් නහුත යයි
38. සියක් නින්නහුත යයි
39. දහස් නින්නහුත යයි
40. දසදහස් නින්නහුත යයි
41. ලක්ෂ නින්නහුත යයි
42, දසලක්ෂ නින්නහුත යයි
43. අක්ෂෝභිණී යයි
44. දසඅක්ෂෝභිණී යයි
45, සියක් අක්ෂෝභිණී යයි
46. දහස් අක්ෂෝභිණී යයි
47. දසදහස් අක්ෂෝභිණී යයි
48. ලක්ෂ අක්ෂෝභිණී යයි
49. දසලක්ෂ අක්ෂෝභිණී යයි
50. බින්දු යි
51. දසබින්දු යි
52. සියක් බින්දු යි

අංක ගණිත.

53. දහස් බින්දු යි
54. දසදහස් බින්දු යි
55. ලක්ෂබින්දු යි
56. දසලක්ෂබින්දු යි
57. අර්බුද යයි
58. දසඅර්බුද යයි
59. සියක් අර්බුද යයි
60. දහස් අර්බුද යයි
61. දසදහස් අර්බුද යයි
62. ලක්ෂ අර්බුද යයි
63. දසලක්ෂ අර්බුද යයි
64. නිරර්බුද යයි
65. දසනිරර්බුද යයි
66. සියක් නිරර්බුද යයි
67. දහස්නිරර්බුද යයි
68. දසදහස් නිරර්බුද යයි
69. ලක්ෂ නිරර්බුද යයි
70. දසලක්ෂ නිරර්බුද යයි
71. අහහ යයි
72. දස අහහ යයි
73. සියක් අහහ යයි
74. දහස් අහහ යයි
75. දසදහස් අහහ යයි
76. ලක්ෂ අහහ යයි
77. දසලක්ෂ අහහ යයි
78. අබබ යයි
79. දස අබබ යයි
80. සියක් අබබ යයි
81. දහස් අබබ යයි
82. දසදහස් අබබ යයි
83. ලක්ෂ අබබ යයි
84. දසලක්ෂ අබබ යයි
85. අටට යයි

අංක ගණිත.

86. දසඅටට යයි
87. සියක් අටට යයි
88. දහස් අටට යයි
89. දසදහස් අටට යයි
90. ලක්ෂ අටට යයි
91. දසලක්ෂ අටට යයි
92 සොගන්ධික යයි
93 දසසොගන්ධික යයි
94. සියක් සොගන්ධික යයි
95. දහස් සොගන්ධික යයි
96. දසදහස් සොගන්ධික යයි
97. ලක්ෂ සොගන්ධික යයි
98. දසලක්ෂ සොගන්ධික යයි
99. උප්පල යයි
100. දසඋප්පල යයි
101. සියක්උප්පල යයි
102. දහස්උප්පල යයි
103. දසදහස් උප්පල යයි
104. ලක්ෂ උප්පල යයි
105 දසලක්ෂ උප්පල යයි
106. කුමුද යයි
107. දස කුමුද යයි
108. සියක් කුමුද යයි
109. දහස් කුමුද යයි
110. දසදහස් කුමුද යයි
111. ලක්ෂ කුමුද යයි
112. දසලක්ෂ කුමුද යයි
113. පුණ්ඩරීක යයි
114. දස පුණ්ඩරීක යයි
115. සියක් පුණ්ඩරීක යයි
116. දහස් පුණ්ඩරීක යයි
117. දසදහස් පුණ්ඩරීක යයි
118. ලක්ෂ පුණ්ඩරීක යයි

අසංඛ්‍යෙය චක්‍රය.

අංක ගණන.			අංක ගණන.		
119.	දසලක්ෂ පුණ්ඩරීක	යයි	133.	දසලක්ෂ කථාන	යයි
120.	පදුම	යයි	134.	මහා කථාන	යයි
121.	දස පදුම	යයි	135.	දසමහා කථාන	යයි
122.	සියක් පදුම	යයි	136.	සියක්මහා කථාන	යයි
123.	දහස් පදුම	යයි	137.	දහස්මහා කථාන	යයි
124.	දසදහස් පදුම	යයි	138.	දසදහස්මහා කථාන	යයි
125.	ලක්ෂ පදුම	යයි	139.	ලක්ෂ මහා කථාන	යයි
126.	දසලක්ෂ පදුම	යයි	140.	දසලක්ෂ මහා කථාන	යයි
127.	කථාන	යයි	141.	අසංඛ්‍යෙය	යයි
128.	දස කථාන	යයි	142.	දස අසංඛ්‍යෙය	යයි
129.	සියක් කථාන	යයි	143.	සියක් අසංඛ්‍යෙය	යයි
130.	දහස් කථාන	යයි	144.	දහස් අසංඛ්‍යෙය	යයි
131.	දසදහස් කථාන	යයි	145.	දසදහස් අසංඛ්‍යෙය	යයි
132.	ලක්ෂ කථාන	යයි	146.	ලක්ෂ අසංඛ්‍යෙය	යයි

147. දසලක්ෂ අසංඛ්‍යෙය යයි

උදාහරණයක්:—

1234567, 8998765, 4321123, 4567899, 8765432, 1123456, 7899876, 5432112, 3456789, 9876543, 2112345, 6789987, 6543211, 2345678, 9887654, 3211234, 5678998, 7654321, 1234567, 8998765, 4321123, (මේ එකම ගණන)

කියන ක්‍රමය:— දෙමළොස්ලක්ෂ තිස්හාරදස්, පන්සිය හැටහත් අසංඛ්‍යෙය, අසූනවලක්ෂ අනූඅටදස් හත්සිය හැටපස් මහාකථාන, හතළිස්තුන්ලක්ෂ විසිඑකදස් එකසිය විසිතුන් කථාන, හතළිස් පන්ලක්ෂ හැටහත්දස් අටසිය අනූනව පදුම, අසූහත්ලක්ෂ හැට පන්දස් හාරසිය දෙතිස්පුණ්ඩරීක, එකොළොස්ලක්ෂ විසිතුන්දස් හාරසිය සයපණස් කුමුද, හැත්තෑඅටලක්ෂ අනූනවදස් අටසිය හැත්තෑහයුප්පල, සිව්පණස්ලක්ෂ තිස්දෙදස් එක්සිය දෙමළොස් සෞගන්ධික, තිස්හාරලක්ෂ පණස්හයදස් සත්සිය නවාසූඅටට, අනූ අටලක්ෂ හැත්තෑහයදස් පන්සිය තුන්සාළිස් අබබ, විසිඑක්ලක්ෂ දෙමළොස්දස් තුන්සිය පන්සාළිස් අහහ, හැටහත්ලක්ෂ අසූනවදස් නවසිය අසූහත් නිරර්බුද, හැටපන්ලක්ෂ තුන්සාළිස්දස් දෙසිය එකොළොස් අර්බුද, විසිතුන්ලක්ෂ හතළිස්පන්දස් හසිය අටසැත්තෑ

බින්දු, අනූනවලක්ෂ අසූහත්දස් හයසිය සිව්පණස් අංකෝටිණි, තිය
දෙලක්ෂ එකොළොස්දස් දෙසිය සූතිස් නින්නහුත, පණස්හයලක්ෂ
හැත්තෑඅටදස් නවසිය අටානූ නහුත, හැත්තෑහයලක්ෂ පණස්හාර
දස් තුන්සිය එක්වසි කෝටිප්‍රකෝටි, දෙළොස්ලක්ෂ තිස්හතරදස්
පන්සිය සත්යැට ප්‍රකෝටි, අසූනවලක්ෂ අනූඅටදස් හත්සිය හැට
පස්කෝටි, හතළිස්තුන්ලක්ෂ විසිඑක්දස් එකසිය විසිතුණයි.

—) නිමි. (—

1. ඉමිනාංපුඤ්ඤ කම්මෙන උපජ්ඣායා ගුණුත්තරා,
ආචරියූපකාරාච මාතා පිතා පියා මමං.

2. සුරියොචන්දිමා රාජා ගුණවන්තා නරාපිච
බ්‍රහ්මා මාරාච ඉන්දච ලොකපාලාච දෙවතා.

3. යමොමිත්තා මනුස්සාච, මජ්ඣත්තා වෙරිකාපිච,
සබ්බෙසත්තා සුඛීහොන්තු, පුඤ්ඤානිපකතානිමෙ.

4. සුඛංච තිවිධං දෙන්තු, ඛිප්පං පාපෙථ වො මතං,
ඉමිනාපුඤ්ඤකම්මෙන, ඉමිනාඋද්දිසෙනච.

5. ඛිප්පාහං සුලභෙචෙව, තණ්හුප්පාදනචෙතනා,
යෙසන්තානෙ හිනා ධම්මා, යාවනිබ්බාණතො මමං.

6. නස්සන්තු සබ්බදා එව, යත්ථ ජාතො භවෙ භවෙ
උජුචිත්තතා සති පඤ්ඤා, සල්ලෙඛො විරියම්හිනා.

7. මාරා ලභන්තු නොකාසං, කාතුංච විරියෙසුමෙ,
බුද්ධාදි පවරොනාථො, ධම්මො නාථො වරුත්තමො.

8. නාථො පච්චෙකසම්බුද්ධො, සංඝොනාථොත්තරො මමං,
තෙසොත්තමානුභාවෙන, මාරොකාසං ලභන්තුමා.

9. භවග්ගුපාදය අවීචි හෙට්ඨතො, එත්ථන්තරෙ සත්තා කායූපපන්නා,
රූපී අරූපීච අසඤ්ඤ සඤ්ඤිනො, දුක්ඛාපමුච්චන්තු ඵුසන්තු
නිබ්බුතිං.

10. දෙවො වස්සතු කාලෙන සස්සසම්පත්ති හෙතුච,
ඵීතො භවතු ලොකොච රාජා භවතු ධම්මිකො.

11. ආකාසට්ඨාච භුම්මට්ඨා දෙවා නාගා මහිද්ධිකා,
පුඤ්ඤන්තං අනුමොදිත්වා චිරං රක්ඛන්තු සාසනං

12. චිරං රක්ඛන්තු දෙසනං. 13. චිරං රක්ඛන්තු මං පරං'ති.

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති